

CHŁOPI (22) *ai*

o jasne.

sg m N chłopci (6). ◇ *L* chłopim (1). ◇ *f N* chłopią (1). ◇ *G* chłopci(e)j (1). ◇ *I* chłopią (1). ◇ *n A* chłopci(e) (3). ◇ *L* chłopim (2). ◇ *pl N subst* chłopci(e) (3). ◇ *A subst* chłopci(e) (1). ◇ *L* chłopich (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Przymiotnik od „chłop”:

1. *Chłopski, kmieczy; rusticus Calep, Cn; rusticarius Calep; rusticanus Cn (12)* : iż muślieli chłopie dziewki poymować *BielKron* 326; *Rusticus – Chłopi. Calep* 933a, 933b; Ołtátká o chłopich ránách pátrz wyszézý. *SarnStat* 655, 619, 621 *žp*; namioty chćiał mieć z chłopiey łkory. *KmitaSpit* A4v.

Wyrażenia: »dań chłopia« (1): Ná Podolu łtawy/ miody/ dani chłopie. *GostGosp* 6.

»chłopie odzienie« (3): Skánderbeg [...] vbrał młodzieńcow mężow dobrych czterdzieści w chłopie odzienie *BielKron* 247, 20v, 173.

»stan chłopci« (1): Gdyłz łą łtany rycerłkie niemal iáko chłopie. *WierKróc* A2.

Cf nloc.

2. *Męski (6)* : Widzę że to łtopy chłopie [*vestigia virorum*]/ niewieście/ y dziećinłkie. *Leop Dan* 14/19; áby oná niebožátko chytrołciá chłopią zwiedziona/ niebyłá godna [...] tego miłofierdzia *GórnDworz* Bb5v; Cžego nie łpráwiłá Náturá/ tego chłopia ręká popráwiłá. *KlonWor* 21.

Wyrażenie: »chłopie odzienie, ubior« [*szyk 2 : 1*] (2 : 1): á gdy łniey chłopie odzyenie zwlekli/ obaczyli iż niewiáłtá *BielKron* 419, 419; Niewiáłt między nimi dołyc w chłopim vbiorze bywa/ kthore też z łukow łtrzeláią *BielSpr* 68.

3. *n-loc (4)* :

Zestawienie: »Chłopi Grod« (4): Chłopi oni łłudzy vćiekli ná zamek/ gdy ich dobyto/ karano ie kiymi: od tegož czáłu przezwano Chłopi grod. *BielKron* 432v, 432v [2 r.], 433.

Synonimy: 1. *gburski, kmieczy, wiejski*; 2. *męski, mężczyński*.

Cf **CHŁOPSKI**

DM